

Ανρί Μισώ (Henri Michaux)

2 Ιστορίες, 3 Ποιήματα, 4 Πίνακες

Από τις «Ιστορίες του κύριου Πλυμ» 1930,

(Απόσπασμα)

Ένας φιλήσυχος άνθρωπος

Απλώνοντας το χέρι του έξω απ' τα σκεπάσματα, ο Πλυμ τα έχασε που δεν συνάντησε τον τοίχο. «Εντάξει, σκέφτηκε, θα τον έφαγαν τα μυρμήγκια...» και ξανακοιμήθηκε. Ύστερα από λίγο τον άδραξε και τον σκούνησε η σύζυγος του λέγοντας: «Κοίτα δω, παλιοτεμπέλη, όσο εσύ έπαιρνες τον υπνάκο σου, μας κλέψανε το σπίτι!». Πραγματικά, ένας τεράστιος ουρανός απλωνόταν ολόγυρα. «Ό,τι έγινε, έγινε», σκέφτηκε εκείνος και ξανακοιμήθηκε. Λίγο αργότερα, ακούστηκε ένας θόρυβος. Ένα τρένο ερχόταν καταπάνω τους μ' όλη του την ταχύτητα. «Έτσι που τρέχει θα φτάσει σίγουρα πριν από μας», σκέφτηκε και ξανακοιμήθηκε. Στη συνέχεια τον ξύπνησε το κρύο. Ήταν μουσκεμένος στο αίμα. Δίπλα του κειτόταν κομματιασμένη η γυναίκα του. «Το αίμα, σκέφτηκε, μόνο μπελάδες φέρνει, αν γινόταν να μην είχε περάσει εκείνο το τρένο, θα ήμουν πολύ ευτυχισμένος. Αλλά μιας και πέρασε ήδη, δεν έχει νόημα τώρα...» και ξανακοιμήθηκε.

«Λοιπόν», είπε ο δικαστής, «πώς εξηγείτε το γεγονός ότι η σύζυγος σας χτυπήθηκε σε τέτοιο βαθμό ώστε να βρεθεί διαμελισμένη σε οχτώ κομμάτια,

δίχως εσείς, που βρισκόσασταν δίπλα της, να μπορέσετε να κάνετε την παραμικρή κίνηση για να αποτρέψετε το κακό, και κυρίως δίχως να αντιληφθείτε καν το παραμικρό. Ίδού το μυστήριο. Ολόκληρη η υπόθεση συνοψίζεται σε τούτη τη λεπτομέρεια».

«Δυστυχώς, πάνω σε αυτό δεν μπορώ να βοηθήσω» σκέφτηκε ο Πλυμ, και ξανακοιμήθηκε.

«Η εκτέλεση θα λάβει χώρα αύριο. Κατηγορούμενε, έχετε τίποτα να προσθέσετε;»

«Συγχωρείστε με», είπε, «δεν παρακολούθησα την διαδικασία». Και ξανακοιμήθηκε.

Ο Πλυμ στο εστιατόριο

Ο Πλυμ γευματίζει στο εστιατόριο κάποιου ξενοδοχείου, όταν ο διευθυντής τον πλησιάζει, τον κοιτάζει αυστηρά και του λέει με φωνή χαμηλή και μυστηριώδη : «Αυτό που έχετε στο πιάτο σας δεν βρίσκεται στον κατάλογο.»

Ο Πλυμ απολογήθηκε αμέσως:

«Ξέρετε, ήμουν βιαστικός και δεν μπήκα στον κόπο να συμβουλευτώ τον κατάλογο. Παρήγγειλα στην τύχη μια κοτολέτα, σκεπτόμενος πως μπορεί και να είχατε, ή πως, εν πάση περιπτώσει, δεν θα ήταν δύσκολο να βρείτε. Σε κάθε περίπτωση, προσωπικά, ήμουν έτοιμος να παραγγείλω οτιδήποτε άλλο, αν οι κοτολέτες δημιουργούσαν για οποιοδήποτε λόγο το οποιοδήποτε πρόβλημα. Άλλωστε, ο σερβιτόρος δίχως να δείξει έκπληξη πήρε την παραγγελία, έφυγε και μετά από λίγο επέστρεψε φέρνοντας μου τις κοτολέτες... και ιδού... Ασφαλώς, είμαι διατεθειμένος να καταβάλλω το απαραίτητο αντίτιμο. Πρόκειται για ένα εξαιρετικό κομμάτι, δεν το αρνούμαι. Θα πληρώσω όσο κάνει, δίχως την παραμικρή επιφύλαξη. Αν το γνώριζα, εννοείται πως θα είχα παραγγείλει ευχαρίστως κάποιο άλλο κομμάτι κρέας ή απλούστατα ένα αυγό. Σε κάθε περίπτωση, τώρα πια μου πέρασε η πείνα, όποτε, και αν αυτό είναι δυνατόν, θα ήθελα να σας πληρώσω αμέσως τώρα».

Ο διευθυντής του ξενοδοχείου δεν κινείται καθόλου. Ο Πλυμ βρίσκει τη στάση του υπερβολικά ενοχλητική. Μετά από δυο λεπτά σηκώνει τα μάτια και... τώρα είναι ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης που στέκεται μπροστά του.

Ο Πλυμ απολογήθηκε αμέσως:

«Συγγνώμη, λέει, μα αγνοούσα πως οι κοτολέτες δεν βρίσκονταν στον κατάλογο. Δεν μπήκα καν στον κόπο να κοιτάξω τον κατάλογο διότι η όραση μου είναι ασθενική, επίσης δεν έχω μαζί μου το μονόκλ μου και άλλωστε η ανάγνωση ανέκαθεν μου προξενούσε μια δυσφορία. Ζήτησα το πρώτο πράγμα που μου κατέβηκε στο κεφάλι, περισσότερο μάλλον για να αποκλείσω περισσότερες επιλογές παρά εξαιτίας προσωπικού γούστου. Ο σερβιτόρος,

απασχολημένο το δίχως άλλο, δεν το έψαξε περαιτέρω, μου έφερε τις κοτολέτες, κι εγώ εντελώς αφηρημένος βάλθηκα να τρώω, εν πάση περιπτώσει... Θα σας πληρώσω ευθύς αμέσως - εσάς, αυτοπροσώπως - εφόσον έτυχε να βρίσκεστε εδώ».

Ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης δεν κινείται καθόλου. Ο Πλυμ αρχίζει να νιώθει όλο και περισσότερο ενοχλημένος. Καθώς λοιπόν βιάζεται να βγάλει ένα χαρτονόμισμα από την τσέπη του, κάνει την εμφάνιση του ξαφνικά το μανίκι κάποιας στολής. Τώρα μπροστά του στέκεται ένας αστυνομικός.

Ο Πλυμ απολογήθηκε αμέσως.

Είχε μπει στο εστιατόριο πιο πολύ για να αναπαυτεί λιγάκι. Αμέσως τον ρώτησαν χωρίς περιστροφές: «Κι ο κύριος; Τι θα πάρει;». «Ένα ποτήρι μπίρα», απάντησε εκείνος. «Και τι άλλο;», έγρουξε το γκαρσόνι, σχεδόν εκνευρισμένο. Ε, λοιπόν εκείνος περισσότερο για ν' απαλλαγεί από την αφόρητη πίεση του υπαλλήλου παρά για οποιονδήποτε άλλο λόγο, αποκρίθηκε: «Ε, λοιπόν, μια κοτολέτα!». Δεν νοιαζόταν καθόλου όταν του την έφεραν στο πιάτο. Και να λοιπόν που βρέθηκε στα καλά καθούμενα να κάθεται τώρα μπροστά του..»

«Ακούστε, αν προσπαθούσατε, έστω και λίγο, να μας βοηθήσετε να διαλευκάνουμε αυτήν την υπόθεση, θα ήταν ιδιαίτερος ευγενικός εκ μέρους σας».

Ο Πλυμ του έτεινε ένα χαρτονόμισμα των εκατό φράγκων. Ακούγοντας τα βήματα να απομακρύνονται πίστεψε επιτέλους πως απαλλάχτηκε. Μα να που τώρα στέκεται μπροστά του ο διευθυντής της αστυνομίας.

Ο Πλυμ απολογήθηκε αμέσως.

Είχε ένα ραντεβού με κάποιον φίλο. Τον περίμενε μάταια όλο το πρωινό. Και γνωρίζοντας πως ο φίλος του επιστρέφοντας στο γραφείο περνούσε πάντοτε από τον συγκεκριμένο δρόμο, μπήκε εδώ, διάλεξε ένα τραπέζι κοντά στο παράθυρο και καθώς άλλωστε η αναμονή μπορεί να αποδεικνυότανε

ιδιαιτέρως μακρά και επειδή δεν ήθελε να δώσει την εντύπωση πως τσιγκουνευόταν τα έξοδα, είχε παραγγείλει μια κοτολέτα. Έτσι, για να υπάρχει κάτι μπροστά του. Στιγμή δεν διανοήθηκε να την φάει. Μα έχοντας την μπροστά του, εντελώς μηχανικά, δίχως καθόλου να συνειδητοποιήσει τι έκανε, βάλθηκε να τρώει. Πρέπει να ξέρετε πως για τίποτε στον κόσμο δεν πηγαίνει στα εστιατόρια. Γευματίζει πάντα στο σπίτι του. Είναι θέμα αρχής. Επρόκειτο για καθαρή αφηρημάδα, όπως, άλλωστε, μπορεί να συμβεί στον καθένα. Μια περαστική ασυνειδησία. Τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο.

Μα ο διευθυντής της αστυνομίας τηλεφώνουσε ήδη στον αρχηγό της Ασφάλειας: «Ορίστε, λέει στον Πλυμ, δίνοντας του το ακουστικό. Εξηγήστε, παρακαλώ, με κάθε λεπτομέρεια, τα αίτια της συμπεριφοράς σας στον αρχηγό. Είναι η τελευταία σας ευκαιρία για να σωθείτε.»

Κι ένας αστυνομικός σπρώχνοντας τον βίαια του λέει: « Τι έγινε; Θ' αρχίσουμε επιτέλους να περπατάμε ευθεία; Ε, ε;». Και καθώς οι πυροσβέστες εισβάλλανε με τις μάνικες απ' τα παράθυρα στο εστιατόριο, ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης του λέει «Τα βλέπετε; Τα βλέπετε; Τι καταστροφή, Θεέ μου! Σωστός όλεθρος!». Και έδειχνε τους πελάτες ένα γύρο στην αίθουσα που κακήν κακώς τρέχανε προς την έξοδο αλαφιασμένοι. Κι οι Ασφαλίτες του είπαν: «Να το ξέρετε, θα λάβει διαστάσεις το ζήτημα. Μην πείτε μετά πως εμείς δεν σας προειδοποιήσαμε. Θα ήτανε καλύτερο για σας αν ομολογούσατε, όσο είναι ακόμα καιρός, ολόκληρη την αλήθεια. Πιστέψτε μας, δεν είναι η πρώτη ανάλογη υπόθεση που αντιμετωπίζουμε. Όταν τα πράγματα αρχίζουν και παίρνουν αυτήν την τροπή, τότε η κατάσταση γίνεται επικίνδυνη. Πολύ επικίνδυνη...».

Εν τω μεταξύ, κάποιος απίστευτα άξεστος μπάτσος πίσω απ' την πλάτη του τού ψιθύριζε απειλητικά: « Βάλτο καλά στο ξερό σου. Δεν πρόκειται να το ξαναπώ. Είναι διαταγή. Αν δε μιλήσεις αυτή τη στιγμή στ' ακουστικό, σε κάνω μαύρο στο ξύλο. Το 'πιασες; Ομολόγησε! Προειδοποιήθηκες. Αν δε σ' ακούσω να τα ξερνάς όλα, θα σε σπάσω στο ξύλο.»

ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Στο δρόμο του θανάτου
Η μάνα μου απαντήθηκε με ένα παγόβουνο
Θέλησε να μιλήσει
Μα ήταν αργά,
Ένα βαμβακερό παγόβουνο.
Μας κοίταξε κι εμένα και τον αδερφό μου,
Κατόπιν έκλαψα.
Της είπαμε -ψέμα χαζό- πως καταλάβαμε
Και τότε χαμογέλασε τόσο χαριτωμένα
Σαν κορίτσι δροσερό,
Που ήτανε πάντα
Με ένα χαμόγελο τόσο όμορφο,
Περίπου κατεργάρικο.
Και ύστερα χάθηκε μέσα στην Σκοτεινιά

ΑΝΕΜΟΣ

Ο άνεμος πασχίζει να απομακρύνει
τα κύματα απ τη θάλασσα.
Όμως τα κύματα, ως είναι φυσικό,
θέλουν τη θάλασσα,
κι ο άνεμος θέλει να φυσά...
όχι δεν θέλει να φυσά, ακόμη κι όταν
γίνεται μπουρίνι η θύελλα, καθόλου δεν το θέλει.
Τραβάει στα τυφλά, σαν να 'τανε τρελός, μανιακός,
προς έναν τόπο τέλειας γαλήνης και απανεμιάς,
όπου θα ηρεμήσει, επιτέλους, θα ηρεμήσει.
Ω, πόσο του είναι αδιάφορα τα κύματα!
Είτε στη θάλασσα είναι είτε σε καμπαναριό
είτε σε ρόδα οδοντωτή είτε στη λάμα μαχαιριού
λίγο τον μέλει.
Τραβά προς έναν τόπο ησυχίας και ειρήνης,
όπου θα πάψει επιτέλους να 'ναι άνεμος.
Όμως αυτός ο εφιάλτης του κρατάει χρόνια τώρα.

ΖΩΗ ΜΟΥ

Φεύγεις ζωή μου χωρίς εμένα.

Κυλάς.

Κι εγώ δεν έχω κάνει ακόμη ένα βήμα.

Μεταφέρεις αλλού τη μάχη.

Μ' εγκαταλείπεις έτσι.

Δε σ' ακολούθησα ποτέ.

Οι προσφορές σου είναι σκοτεινές.

Το ελάχιστο που θέλω, ποτέ δε μου το φέρνεις.

Φταίει αυτή η έλλειψη που πάντα επιθυμώ .

Τόσο πολλά, σχεδόν τα πάντα...

Φταίει αυτό το ελάχιστο που λείπει και που ποτέ δε φέρνεις.







